

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:		Főszerkesztő:	Egyes szám ára 4 fillér.
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.		Dr. VARGA LAJOS.	SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Váltsón: " 9.— " " 4.50 "		Felelős szerkesztő:	Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.
		SZATHMÁRY ZOLTÁN.	

Negyvennyolcas ország

Debrecen, május 16.

(N.) Vannak eszmék, amelyek együtt élnek és halnak a néppel, amelynek történetéből, lelkéből fakadtak. Amelyeket kiirtani nem lehet, mert az eszme és a nemzet ugy össze vannak egymással forrva, hogy egymástól valósággal elválaszthatatlanok. Ilyen eszme nálunk a negyvennyolcas eszme, amely valóságos lelke a mi népünknek. Test nem élhet lélek nélkül, ugy a magyar nép sem élhet meg, ha nem 48-as ideálok hatják át minden cselekedetét. Számunkra ez az ut, az igazság és az élet. Mert ebben a pár számjegyben szabadelvü demokrata haladásunk, szabadságunk, önállóságunk rejtezik, mint ahogy a tündér mesék varázsgyűrűjének kövében benne van az erő, amely mindenható szellemek egész seregének parancsol.

Nemzetünket éltető ez eszme nagyszerü fényelragyogott föl most újra.

Először történt ugyanis, hogy Kossuth Ferenc az egész országnak egy negyvennyolcas táborba való egyesítését nemcsak mint messzeeső óhajtat, hanem mint a közel jövő egy tényét említette, jelezve egyben azt is, hogy ez az új negyvennyolcas alakulás hosszú időre nagyszabásu munkaprogrammot állapít meg a magyar nemzet számára, védve a király és a nemzet egyetértésének erőssége által.

Egy táborban! A 48-as eszme égisze alatt! — Felséges gondolat, amely hangosan meg kell hogy dobtassa minden magyar ember szívét. Pedig nem vehetjük ezt a biztatást utópiának — éppen azért nem, mert Kossuth Ferenc mondta. — Mert amilyen magasztos politikai ideálok lobognak Kossuth Ferenc előtt, éppen olyan meggyőző bizonyítékát adta ő gyakorlatiaságának ez eszmények megvalósítása terén.

A 48-as ábrándokat ő hozta elő-

ször a földre; ő rakja le ez ideálok megvalósításának alapjait; s amint ő legalkalmasabb államférfiunk arra, hogy a függetlenségi és 48-as párt-nak új és reális munkaprogrammot adjon: éppen oly alkalmas arra is, hogy e program megvalósítását a király bizalmával is megerősítse. — Hiszen jól tudjuk, hogy a király bizalmának megnyerése mily nagy mértékben sikerült — éppen Kossuth Lajos fiának, aki a Burg rideg falait mindjobban és jobban meghódítja a magyar nemzet számára. Hogy a magyar nemzet nagysága, ereje, szabadsága egyszersmint a dinasztjának nagysága és ereje is: erről államférfiainknak még nem sikerült meggyőzni az uralkodót; bizunk benne, hogy Kossuth Ferenc kitünő államférfiui képességének óriás tudásának, bölcsességének és bátorságának segítségével meggyőzzük a királyt.

A Mecsek alján mindenesetre jelzőtüz gyuladt ki, amely a nemzet számára jövődjő utját mutatja. Nemzetünk legnagyobb élő fia gyújtotta e lángot.

Nem lidérc láng ez, amely révedezik és eltűnik, vagy a veszedelembé csal. De tűzoszlop, amelyet bizton követhetünk. Az utat Kossuth Ferenc lelkesedése mutatja és államférfiui keze egyengeti számunkra, hogy haladásunk rajta biztos és bátorságos legyen.

Politikai hírek.

A fumei eset. Gróf Nákó Sándor. A fumei kormányzó ma délelőtt a képviselőházban járt és gróf Andrassy Gyula belügyminiszterrel tanácskozott a fumei két magyar ujságiró kiutasítása dolgában. Zanella Rikárd fumei képviselő ma felszólal a képviselőházban és szavá fogja tenni ezt a kérdést is.

— A kormánynak — mondta munkatársunknak — helyben kell hagynia a fumei reprezentanza határozatát, mert ezt a város békéje érdekében hozták. Az a két ujságiró ott tönkreteszi a magyar és olasz polgárok közti jó viszonyt.

Minisztertanács. A kormány tagjai tegnap délelőtt Wekerle Sándor elnöklésével értekezletet tartottak. Wekerle holnap este Bécsbe utazik, hogy részt vegyen a miniszteri értekezleten.

A parlament hosszu napjai.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 15.

Justh Gyula elnököl az ülésen.

A megnyitás után rögtön megkezdik a költségvetést, a belügyi tárcát.

Fenyvesi Soma, annak előre bocsátásával, hogy a költségvetést elfogadja, a nemzetiségi kérdéstről beszél. Lukács László és Maniu Gyula olyan elveket hangoztattak itt, amelyek ellenkeznek a magyar állameszmével. Ha itt így beszélnek, vajjon milyen eszméket hirdetnek odahaza a kerületben? A román agitátorok épp oly gonoszul működnek, mint a szlávok. Ilyen szövetszere használják fel a negyvennyolcas nyert jogokat.

Lukács László: Az ilyen beszéd öli meg a testvériséget.

Dobrovzsky Milán: Az önök szemtelen viselkedése öli meg.

Az elnök rendreutasítja Dobrovzskyt.

Fenyvesi Soma: A magyar nemzet elfelejtette a román felkelést, mert tudta, hogy a vezetők gonoszúsága vitte osztrák zsoldba a népet. Bizonyossága a nagylelkűségnek, a hatványolcas törvényalkotás. És önök még is elégedetlenkednek. A számok is a magyarok tulhajtott liberalizmusa mellett tanuszkodnak. Erőszakos magyarosításról szó sem lehet, hiszen tíz év alatt egyszázalékos eredményt értünk el. A kiegyezés idejében 800 iskolája volt a román népnek, ma négyezer van.

Pop Cs. István: A saját pénzünkön!

Fenyvesi Soma: Az oláh vezérek martiriuma abból áll, hogy a büntető törvénykönyvbe ütköző cselekményekért elítélik őket. Ilyen értelemben a gyilkos is martir. A maguk hazudott mártiriumát igyekeznek apró pénzre váltani.

Pop Cs. István: Nálunk nincs Kardos-bank.

Fenyvesi Soma: A Kardost nem ismerem, nem tudom, miért emlegetik — de ismerem a képviselő ur t. Annak bizonyítására, hogy a nemzetiségi törekvések államellenesek, felemlíti, hogy a balázsfalvi pro-

Grabéczy fest, mos, tisztít!
Debreczen, Széchenyi-u. 42.

gramm Erdélyből külön államot akar csinálni. — A nemzetiségi törvény végre van hajtván, csak hogy nem úgy, ahogyan önkök óhajtanák. Vlád tegnapi beszédével szemben azt bizonyítja, hogy a román irredentismus igenis van. — Oláh bankkönyvek, térképek szolgálják ezt a mozgalmat.

Gaal Gaszton: Debrecen is be akarták olvasztani.

Endrey Gyula: Az megfekszi a gyomrukat. (Nagy derűltség.)

Fenyvesi Soma: A román napot meg kell szabadítani a vezető mérgezésétől. A közigazgatásra vár ez a feladat és az iskolákra. Hiszem a magyar nyelvtől is azért félnek a vezetők, mert félnek a magyar felvilágosítástól. Andrássy Gyula komoly programot adott a nemzetiségi kérdésről. Ennek megvalósítását követeli. A költségvetést el fogadja.

Lukács László reflektál Fenyvesi szavaira és visszautasítja az izgatás vádját. A román nemzetiségi kérdésre tér át. Egyforma mértékkel kell mérni az országban lakó összes nemzetiségeknek. És pedig olyan mértékkel, mint a milyennel mérnek a magyaroknak. A román, szerb, tót gonosztevő bűnhődjék szigorúan, de jogában is éppen úgy megvédessék, mint az ország törzsl. kói, a magyarok. Fenyvesi erőszakos elöláhosításról beszél. Ez neveléses, mert erőszakkal nem lehet valakit elöláhosítani. Legfeljebb erkölcsi presszióval lehet szó.

Kimety Károly: Most jön majd az etnográfia.

Lukács László: Helyén való volna, de nem tér rá. Erkölcsi presszióval lehet szó, ismétli, ez pedig az állam hatalom kezében van. Ami az iskolákat illeti,

Elnök (csenget) Ez ismét nem tartozik a belügyi tárcá keretébe.

Lukács László: Csak annyiban, amennyiben Fenyvesi képviselő ur beszélt róla.

Elnök: Semennyiben. Ismétlen felszólitom, ne feleljen az elnökkel. (Helyeslés.)

Lukács László: Fenyvesi beszéde különben sok helyen piaci és utcai stílusban **elnök** (csenget). Ezért rendreutasítom.

Egyház és iskola.

Kérelem a népiskolai tanügy barátaihoz. Presbyteri határozat folytan tisztelettel és bizalommal kérem azon nemes

lelkü tanügybarátokat, akik a ref. népiskolai szorgalmas tanulóknak, a közvizsgákon jutalom-könyvekkel kiüntetését — mely célra egyházunk évi 200 koronát fordít — minél szélesebb körben lehetővé óhajtják tenni, hogy hálás köszönettel veendő könyv- vagy pénzadományait folyó évi június hó 10. napjáig alólirothoz (Kossuth-utca 75.) eljuttatni kegyeskedjenek. Szele György reform. iskolaszéki elnök.

Presbyteri gyűlés. A debreceni ref. egyház 1908. évi május hó 17-én — vasárnap — délelőtt 10 órakor az egyház tanács-termében presbyteri gyűlést tart. A tárgysorozat főbb pontjai: Jelentés néhai Polgári Sándor presbyter elhaltáról. Esperes ur 639. sz. körlevele az egyházlátogatás tárgyában. Az egyetemes konvent utasítása a közalapi járulékok kimutatása és befizetése tárgyában. A városi tanács folyó évi 1348. sz. átirata az ispotályi vegyes bizottságba tagok küldése tárgyában. A városi tanács ez évi 5389. sz. határozata 311 négyszögöl területnek a sziv-utcai ispotályi óvoda telkéhez csatolása tárgyában. A városi tanács átirata a tanyákon lakó ref. hívek összeírása tárgyában tett intézkedésről. A számvevő jelentése az egyházi adó- és közalapi járulék kivételéről szóló munkálat közszemlére kitételéről és arról, hogy felezőamlás nem adatott be. Az iskolaszék f. évi 635. sz. végzése három tanítónői állásra pályázat hirdetése tárgyában. A Vecsey-Bruckner kegyes alapítványhoz tartozó 25., 20., 15., 11. számú telkekre beérkezett vételi ajánlat a küldöttség javaslatával.

Ülés a Csokonai-körben.

A közgyűlés előkészítése.

Kardos Albert dr. titkár ünneplése.

— május 16.

(Saját tudósítónktól.) A Csokonai-kör választmánya tegnap délután ülést tartott a Csokonai-házban. Az ülés legfontosabb tárgya a kör évi rendes közgyűlésének előkészí-

tése volt, aminek során meleg ünneplésben részesítette a választmány Kardos Albert dr.-t, a kör irodalomtudós, páratlan buzgalmu titkárát.

Kardos Albert dr. érdemének elismerésére, önzetlen és fényes eredményü munkásságának hálás méltánylására méltán érezhette magát kötelezettnek a Csokonai-kört képviselő választmány, azon alkalmából, hogy tegnap egy évi működésre tekintett vissza, mely évek gyönyörű eredménye szoros összeforrott Kardos Albert dr. működésével. De nemcsak ez esztendő eredményei, hanem a Csokonai-kör felvirágozására eső utóbbi évek fényes munkássága is szoros kapcsolatban van Kardos Albert névvel.

Hogy ma a Csokonai-kör magas nivójával a vidék első irodalmi egyesülete, abban az oroszán rész Kardos dr.-t illeti, aki — mint Szávay Gyula a tegnapi ülésen oly szépen kifejtette — becses irodalmi tudásával s készütségével, a kör iránt való rajongó lelkesedésével alig méltányolható, nagy szolgálattal tett a Csokonai-körnek.

Az ülésről szóló tudósításunk itt következik:

Jelen voltak Géresi Kálmán elnökle alatt Kardos Albert dr., Szávay Gyula, K. Tóth Kálmán, Szántó Sámuel dr., Hamar László, Kardos Samu dr., Kőrösi Kálmán dr., Komlóssy Arthur és Tüdös János dr.

Az évi közgyűlés.

Az ülés megnyitása után elnök bejelenté, hogy a közeledő közgyűlés előkészítésére még kell tenni a lépéseket. A közgyűlést vagy május végén, vagy június elején kellene megtartani.

A választmány úgy határoz, hogy a közgyűlést május hó 31-én tartja meg.

Ezután Kardos Albert dr. titkár olvassa fel a kör 1908. évi költségvetésének tervezetét.

Kardos Samu dr. az ellen szólal fel, hogy a tagok hozzátartozói nem fizetnek be-

A kálvárian.

— A „Debreczen“ eredeti tárcája. —

Bájos operettenéhez hasonló nőát füttyörészett az esti szellő, mintha álomba akarta volna ringatni a faólasokat, vagy talán hízélgésével, gyengéde simuló ölelésével megszólaltatni kívánta volna a századok viharait látott fakát, hogy mondják el azt a történetet, amelynek a koronájuk védelme alatt álló kicsiny építmények a hirdetői.

A kálváriahegy tövében ültünk ketten... ő, meg én.

Ó, a tizennyolc éves aranyhajú, babaarcú leány... én a néhány évvel idősebb, ábrándos fiú.

Elmélázva tekintettünk magunk elé s habár mindkettőnk elméje a jövőt kutatta, a jövőt, amelyben oly sok derűs és szép papot véltünk látni, mégis, mintha a hely szomorú története szívünket mardosta volna, hallgatva, némán ültünk ott egymás mellett, kéz a kézben s ő szőke fejét vállamra hajtván, csak néha sóhajtott. Némelykor levette fejét a vállamról, felém fordult s szép, kék szemével az enyémet kereste, talán azon keresztül kívánt a szívembe látni.

Alattunk a völgyben folyt a való élet. Emberek jártak-keltek, kocsiak robogtak s egy vonat éles, fűtésiőrő füttye hasította át a levegőt. Mindezeket túl pedig, a másik hegyről, egy elkeseredett ember bus éneke hangzott felénk, amelyet egy rozoga harmonika nyikorgó hangjai kísérték.

A leány egyszerre feugrott.

— Menjünk!

— Hová! — kértem meglepődve.

— Felfelé — mondotta oly hangon, mintha máshova nem is mehettünk volna.

— Késő lesz már.

— Félisz?

— Én?

Elindultunk a rosszul kövezett uton fölfelé, lassan lépegetve, mintha minden lépésünket megmértük volna.

Amint az első állomáshoz érkeztünk, gyengéden megszorította a karomat és felém fordult.

— Ugy szeretem itt ezt a helyet, mintha itt születtem volna, mert a történet, amelyet jelképez, oly hasonló az én életemhez.

— A tiedhez? kértem csodálkozva — hiszen még alig éltél.

— Alig élem — szőlt halkán — igaz, de hisz a Megváltó is egy nap alatt tette meg ezt a keserves utat és hidd el, a Golgotához nem kell hosszú élet. Némely ember életében, bár hosszúra nyulik is, nincs rázkódás, a másik pedig a bölcsőtől a sírig töviseken jár.

— Te csak azt tudod felőlem, hogy árva vagyok és senkim sincsen, tudod, hogy saját kezemmel keresem azt a néhány fillert, mely életem fenntartásához szükséges. Ezt tudod, de a többit nem. Nem tudod azért, mert sohasem kérdezted, én pedig nem mondtam el, mert szerettedek és fájt volna, ha elveszítelek.

De nem bírom tovább, hallgass meg, elmondom.

És elmondotta történetét. Élettörténetét,

amelyben oázisként tűnnek fel azok a cserdes szomorú pillanatok, amikor a könyv és zokogás zsibbasztólag hatnak a testre és lélekre, mert a többi részét viharos szenvedések, az élet fenntartásért folytatott keserves küzdelem, a megaláztatások egész halmazára és az igen gyakori nélkülözés töltik ki.

Lassan haladtunk fölfelé, kis ideig megállva minden állomásnál, mert mindegyiknél új fejezete következett ennek a csodálatosan szomorú történetnek s minden újabb fejezet felülmúlta nemcsak szomorúságban, de érdekességben is.

Nem figyeltünk már semmire. Nem hallottuk sem a szellő susogását, sem az alattunk folyó élet egybeolvadó zajának hangjait. Végig éltük újra ezt az életet, éreztük minden keservét, minden bánatát. Ó, amint mondotta, én, amint hallgattam.

Sötétedett, amikor felértünk a hegyre. A lány közelebb húzódott hozzám s azután felmutatva az előttünk álló keresztre, remegő hangon szóalt meg.

— Most már csak ez van hátra.

— Ez nem fog bekövetkezni.

— De igen, ha elhagysz,

— Soha! soha.

Valamelyik kápolna tetején egy bagoly huhogott, gunyt véltem észrevenni kiáltásban s úgy szerettem volna kitekerni a nyakát.

Ez volt az utolsó sétánk. Nem én — ő hagyott el két hónap múlva, másnak lett a menyasszonya.

Benkő Ferenc.

lépési díjat a kör felolvasásai alkalmából. Önjuttatónak véli, hogy a tagok hozzátartozói fizessenek valami csekély belépési díjat, például személyenként 50 fillért. A kör ezen a réven is elég jelentékeny bevételre tehetne szert.

Kardos Albert dr. kijelenti, hogy belépési díjakat egyedül és kizárólag praktikus szempontok miatt szednek. Különbösen is példaképpen felhozza, hogy sem az Akadémia, sem a Kisfaludy vagy Petőfi társaságok nem szednek belépési díjat. A fejlődés a Csokonai-körnél is azt fogja magával hozni, hogy a belépési díjakat egyáltalán eltöröljék. A kulturától senkit sem akarnak elzárni.

Szávay Gyula előadja, hogy ország-szerte díjmentesek az irodalmi körök felolvasása. Bizsak csak az elnökségre a díjak megállapítását.

Géresi Kálmán: Hogy nem tagok részéről díjat szednek, az arra való, hogy buzdítsa a kör tagjai sorába való belépésre.

A választmány a régi állapot fentartása mellett foglalt állást.

A titkár ünneplése.

Ezután Szávay Gyula állott fel szó-lásra a költségvetésnek a titkári tiszteletdíjra vonatkozó tételénél. A Csokonai-kör munkája — ugymond — tulajdonképp részben Kardos Albert dr. munkája. Kardos dr. olyan nagy nagy irodalmi tudással, készséggel és oly bámulatra méltó szorgalommal s lelkiismeretességgel látja el a kör ügyeit, hogy működése folytán a Csokonai-kör névére ország-szerte méltányolt és elismert. A kör hálaival és elismeréssel tartozik kiváló titkárnak, amit azzal is ki kell mutatnia a körnek, hogy a titkár tiszteletdíját 600 koronáról 800 koronára emeljék föl. Igaz, hogy ez is elenyésző csekély ellenértéke a jutalmazandó munkának, de nem is ellenértéket akarnak ezzel adni, hanem kifejezésre juttatni a kör hálaát és elismerését.

Géresi Kálmán melegen pártfogolja az indítványt, mert a legnagyobb elismeréssel van a titkár működése iránt. Hasonló értelembe szövegezték föl a többi jelen voltak is, ami után a választmány egyhangú lelkesedéssel magáévá tette az indítványt.

Az indítvány tárgyalásakor távol levő Kardos Albert dr., akit a terembe lépésekor meleg éljenzéssel fogadott a választmány, meghatva mondott köszönetet az öt ért kitüntetésért. Eddig is egész lelkével dolgozott a kör javára s igéri, hogy a jövőben is megtartja ezen lelkesedését.

A választmány megnagyobbítása.

Kardos Albert titkár bejelentette ezután, hogy Debrecen szellemi életének folytonos fejlődése, a rendes tagok számának megnövekedése megkivánják, hogy a kör választmányát megnagyobbítsák s a választmányi tagok számát 30-ról 45-re emeljék föl, úgy hogy a legközelebbi közgyűlésen öt új választmányi tagot válasszanak.

A választmány az előterjesztéshez hozzájárult.

Az e hó 24-én Budapesten tartandó Vörösmarty-szobor leleplezési ünnepélyén való részvétellel Szávay Gyula főtájkárt és Kardos Albert dr. titkárt bizta meg a választmány. Nehány apróbb ügy letárgyalása után az ülés véget ért.

**NYAVATOS NYAKKENDŐK
FEKÉTÉNÉL.**

A Csapó-kert fejlődése.

Vasuti megállóhely, pestahivatal — május 16.

(Saját tudósítónktól.) A város fejlődésére talán káros hatása lehet, hogy a külsőségeken a nagyobb telepek, kertiségek lassanként annyira benépesülnek, hogy szinte egy-egy kis helységet alkotnak s nemhogy az anyaváros-hoz huzódának, sőt ellenkezőleg kifelé gravitálnak.

Igy vagyunk most a Csapó-kerttel. A Csapó-kert manapság már valóságos külváros. Ipara, kereskedelme meg van a maga számára. — Lakói a mindennapi élet összes szükségleteit megtalálják benne s így nem csodálható, hogy a kertészek lakói teljesen izoláltak, elkülönítve élnek az anyavárostól.

Ilyen körülmények között természetesen maga a Csapó-kert erős fejlődésnek indul. Lakói teljes kényelmet élveznek s ha vallakit nem köt ide hivatala vagy foglalkozása, bizony nem igen mozdul ki Debrecen portengerbe fuló utcáihoz viszonyítva oázisnak nevezhető Csapó-kertből.

Csak pár hete teljesült be a Csapó-kertieknek az a régi vágya, óhajta, hogy vasuti megállóhelyet kapjanak. Ez megis történt s most már minden vonat megállót tart a Csapó-kertnél.

Hanem a Csapó-kertiek nem állanak meg ennél a vívmánynál. Tegnap a Csapó-kertből egy negyven tagú küldöttség kereste fel Popovics postafelügyelőt és kérte, hogy hasson oda, hogy a Csapó-kertben postahivatalt állítsanak fel és azonkívül a kertészek több pontján helyezzenek el levélgyűjtő szerényeket.

Popovics felügyelő szívesen fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy megteszi azt, amit a maga hatáskörében megtehet.

Revolverrel a gazdájára.

Tettenért tolvaj.

— május 16.

(Saját tudósítónktól.) Vakmerő tolvajt tartóztatott le tegnap a debreceni csendőrség. Nagy Józsefnek hívják a vakmerő embert, saját gazdáját lopta állandóan, míg végre tettenérték s az ügyészség fognázába került.

Nagy József 56 éves gazdasági cseléd, Ternánszky Pál debreceni gazdálkodónál volt szolgálatban. Ternánszky már régebb idő óta észrevette, hogy magtárát ismeretlen tettes állandóan fosztogatja. Nagymennyiségű buza, árpa s más terményemű tűnt el onnan, anélkül, hogy a tettesnek nyomára tudott volna jutni.

A gazda vegre megsokalta, hogy bűntetlenül fosztogathassák, hát elhatározta, hogy maga néz utána a dolognak. Arra rájött, hogy a bezart magtárba éjjelenként alkules segélyével torkok be, azért tegnapelőtt éjjel lesbe állott.

Ugy hajnaljába legnagyobb meglepetéssel látta, hogy megbízhatónak hitt cselédje, Nagy József közeledik a magtárhoz, azt alkulescsal felnyitja. Ekkor előlépett és felelősségre vonta cselédjét.

Ez felelet helyett revolvart vont elő s gazdájára szegezte. A gazda azonban idejekorán észrevette a dolgot és kicsavarta kezéből a revolvart és nagynehezen ártalmatlanná tette.

Az esetet rögtön jelentették a csendőrségnek, melynek egyik járőre vallatóra fogta a cselédet, ki beismert mindent. Vallomása után letartóztatták és átadták a debreceni ügyészségnek.

Színház.

Nyilvános színésziskola Debrecenben.

Az országosan ismert Solymosi Elek, kinek Budapesten tízévig volt elsőrendű színésziskolája és aki 29 évig volt a Népszínháznak kiváló tagja, városunkba érkezve a következő levelet intézte hozzánk:

„Mélyen tisztelt Szerkesztő ur! Régi ideje kísérem figyelemmel az itteni művészeti viszonyokat s debreceni barátaim és ösmerőseim buzdítására, valamint a természetes fejlődés parancsoló hatalmánál fogva is elhatároztam, hogy a Nagyméltóságú m. kir. Vallás- és közoktatásügyi minisztériumtól nyert nyilvánosság jogomat — egy első rendű színésziskola megnyitására nézve — Debrecenben is érvényesítem, ha t. i. barátaim biztatása helyesnek bizonyul és kellő számu jelenkező lesz. Színésziskolám, melyből a multban Ternyey, Fehér Olga s a fővárosiak közül Környey, Ferency, Pázmán, Székely, Papir, Bálint, Turcsányi Olga, Mészáros Gizella, Péchy Paula és a vidéki színészetnek egész gárdája került ki, — elméleti és gyakorlati kiképzésre vállallja, úgy a drámai, mint az énekes szakra jelentkező növendékeket. Akik be akarnak iratkozni nyilvánossági joggal felruházott színésziskolám két éves tanfolyamára s szeptemberben — a szükséges szülői beleegyezéssel megakarják kezdeni a tanulást, keressenek fel leveleikkel Budapesten, Angyal-utca 3. sz. alatt.

* Az énekes személyzet bucsuja.

Tegnap este bucsuzott el szintársulatunk énekes személyzete a János vitéz operettben. Horváth Kálmán palmaágat s igen értékes ezüst kazettát kapott, Zsigmondy Anna virágajándékokat briliáns nyakékekkel. Fehér repében Toronyi Zsiga szép sikert aratott. Gyönyörű, nagy terjedelmű tenorja, izlész énekelőadása frappánsul érvényesült.

* **A mai premier.** Abonyi Árpád legújabb színműve A gyermek mai előadása, az idei szezon utolsó premierje, a rendkívül érdekes ujdonság hatásos jelenetekben gazdag és cselekménye izgató. Az összes szereplők a legnagyobb gondval készültek az ujdonságra.

* **Vasárnapi előadások.** Vasárnap két előadás lesz, delután 3 órakor az utolsó delutáni előadás lesz. Ez alkalommal Abonyi Árpád legújabb színműve A gyermek kerül színre, este 7 és fél órakor szintén A gyermek.

* **Utolsó előadás.** Hétfőn, folyó hó 18-án lesz az utolsó előadás, ez alkalommal a bérlet utolsó számjai letelik. Színre kerül Abonyi Árpád színműve „A Gyermek”, melyben a drámai személyzet bucsuzik a közönségtől.

* **Bucusu.** Elmulaszthatatlan kedves kötelességet teljesítek, amidőn Debrecenből való végleges eltávozásom előtt a debreceni közönségnek, a debreceni sajtónak, a színügyi bizottságnak irántam és itteni működésem iránt tanusított nagyrabecsült szeretetért hálás köszönetet mondok. Nines módomban mindenkitől személyesen el bucsuzni, azért ez uton mondok „Isten hozzád”-ot e város kedves közönségének és minden jó barátomnak. Hálás tisztelettel Polgár Sándor.

Tavaszi cipő különlegességekben **ELFENBEIN és KLEIN**
cipőüzletében. A nagytőzsde mellett.
nagyválaszték. — A legolcsóbb árban szerezhetők be.

VILLAMOS SZINHAZ.

Az Uránus mai teljesen új műsora.

1. Facipó gyártás (tanulságos). — 2. A bűnös büntetése (dráma). — 3. Pörüljárt tolvaj (bohózat). — 4. Skótsorsági képek (látványos). 5. Bocsanat (dráma). — 6. Az első csók (bohózat). — 7. Téli sportok Szt.-Móritzban (látványos). — 8. Elvesztett vasuti jegy (bohózat). — 9. „Tilly Bébé” világhírű orosz-lánjaival „ma utoljára”. Műsorváltozás fenntartva. Előadások kezdete pontban 8 és 9 órakor. Helyárak, mint rendszeren. Holnap d. u. 3-tól, este 11-ig előadások.

Kettős gyilkossági kísérlet.

Vérengzés a Homokkert-utcán.

— május 16.

(Saját tudósítónktól.) Véres hajnal virradt tegnap a csöndes Homokkert utcára. Csupán a véletlen mulott, hogy kettős gyilkosság nem történt a szűk utcán, mely tudvalevően a nagy vasuti híd mellett húzódik el. Az esetnek egyik áldozata így is súlyos, válságos állapotban fekszik a közkörház sebészeti osztályán, a halállal vívódva s aligha éri meg a reggelt. — A másik áldozat csak könnyebb sérülést szenvedett.

Különös körülményei vannak ennek az esetnek, melyben legártatlanabbnak éppen a merénylő látszik. Jóképű magyaremler, juhászbojtár. A jogos önvédelem tette őt talán gyilkossá. Kihallgatásakor látszott, hogy teljesen jóindulatú ember s csak a szerencsétlen körülmények

és a tragikus sors inkább a tetteit, a szegény juhászt látogatta meg, mint áldozatait. — Temetésre igyekezett a szegény, családjában történt halálozás s éppen azért jött Debrecenbe, hogy a temetés körül felmerült dolgokat elintézzé. Tegnap lett volna a temetés, de bizony ő már csak az ügyészségi fogház szűk falai között gondol a halottra, a gyász népre, hozzátartozóira, kik el nem tudják gondolni, hogy hol maradt a család.

Különös találkozás az a szomorú esetnek, melynek izgalmas, sőt borzalmas részletei a következők:

„Meggyilkoltam két embert!”

Egy paraszti külsejű ember tegnap a kora reggeli órákban izgatottan csengetett a törvényszék hátsó kapuján. Kalap nem volt a fején, ruházata rendetlenül, össze-vissza cafatokban lógott le róla és a rongyokat piros vér festette. Eppen arra haladt a környéken posztoló rendőrt, kihez siró szavakkal fordult:

— Megöltem két embert. Önként előállok, vezessen a rendőrségre!

— Hol, kiket, mikor? — kérdezte a rendőr.

— Ott az alsó soron. Azt nem tudom, hogy kicsodák azok. Az egyik vasutas, azt tudom.

A borzalmas önleplezésre a rendőr elvezette a jelentkező gyilkost a mutatott irányban. A Homokkert-utcára értek. Az utporában itt-ott látszottak vérvnyomok, de a holttesteknek sehol semmi nyoma. A jelentkező gyilkos pedig annyira meg volt zavarodva, hogy nem tudott egy összefüggő mondatot elmondani.

A rendőr látva ezt, elvezette a bűnügyi osztályra, hol az ügyeletes szolgálatot Szécs

Lajos rendőrbiztos teljesítette. A bűnügyi osztályon a jelentkező már valamennyire lecsillapodott. Elmondta, hogy Demeter Jánosnak hívják, nagylétai lakos, juhászbojtár. A Huszár-féle koresmában ivott, ott összelegyedett valami vasutással s mikor ez a koresmárossal üldözni kezdte, a zsebéből elővonta a bicskáját s mindkettőt hasba szúrta.

Eddig tartott a kihallgatása s miután az eset nagyon súlyosnak látszott, Szécs Lajos a juhászbojtárt lezáratta.

A vizsgálat.

Azután széleskörben, nagy apparátussal megindult a vizsgálat, mely megállapította, hogy csupán gyilkossági kísérletről lehet szó és a tényállást a következőkben állapította meg:

Demeter János juhász úgy éjjeli egy órában állított be a Homokkert-utcán lévő Huszár Sándor-féle koresmában. A koresmában egy vasutas munkásokból álló társaság mulatott. Kónya Bertalan, Gombos János nevű vasuti munkás és Barna Sándor vasuti hordár.

Hangos mulatozásban voltak, mikor beállított Demeter István juhászember, ki nagyszerényen egy üveg szikvizet rendelt magának.

A mulatozó társaság minden különösebb ok nélkül belekötött az egyedül besulós juhászba. A juhász nem ugrott, ekkor másra fogták a dolgot. Erőszakkal itatni kezdték, majd pedig arra kényszerítették, hogy a vendégszeretetet viszonozza és fizessen egy-két üveg bort 6 is.

Demeter kirendelt egy üveg bort és azonnal fizetett. Később a juhász távozni akart, de ekkor a koresmáros, Huszár Sándor és Barna Sándor a vasuti hordár ráhantak és követelték, hogy fizesse meg a bor árát.

Demeter István erre nem volt hajlandó, mire rárohantak és ütlegelni kezdték. A juhász nygynehezen kiszabadította magát és kimenekült az utcára és egy éppen arra haladó szekérre felugrott. Üldözői azonban megállították a szekert és lerántották róla a juhászt és tovább ütlegelni kezdték.

Demeter nem hagyta magát és lerázva magáról támadóit a vasuti állomás felé futott. Ezek sem hagytak fel az üldözéssel, mire a juhász elővonta zsebéből 20 centiméternyi hosszúságú éles zsebkését és szaladása közben kétszer támadói felé szurt hátra.

Mindkét szurás talált. Az egyik Huszár Károly koresmárost sebezte meg könnyebben, de már a másik sokkal súlyosabb következményekkel járt. A második szurás Barna Sándort találta. A kés markolatig csapódott lágyék tájára.

A szerencsétlen ember hangos sikoltással rogyott össze és eszméletlen állapotba esett. A kés irtózatossá sérülést ejtett rajta, felhasította a has alsó részét, úgyhogy belső részei kifordultak.

Amint a juhász visszafordulva megpillantotta, hogy mindkét üldözőjét leterítette, megzavarodva kirohant a városba és a rendőrségen önként jelentkezett.

Huszár Sándor sérülése nem volt súlyos, lassanként felezmélt és a járó-kelők segítségével bevándorolt lakásába. A másik sérülttel már nem bírtak, hanem kihívták hozzá a mentőket, kik az első segélynyújtás után beszállították a közkörházba.

A kórház kezelő orvosai nem sok reményt fűznek hozzá, hogy Barna Sándort megmenthetik-e az életnek. Belső szervezete annyira össze van roncrolva, hogy valóban csoda számba megy, ha felgyógyul.

Vallomás a halálos ágyon.

A rendőrség az esetet, a kórház gondnoksága a sérült életveszélyes állapotát azonnal jelentette a vizsgáló bíróságnak. Tóby István vizsgálóbíró azonnal kiment a kórházba és úgy nyolc óra tájban eskü alatt kihallgatta az időközben eszméletre tért sebesültet, ki szagzatottan elmondta a véres eset lefolyását és azt állította, hogy a juhászbojtár már a koresmába léptekor erőszakosan viselkedett és később bojtárjával támadt rájuk, mire ők védekezésből teperték le a földre.

Hosszasabban a sérültet nem lehet kihallgatni, mert újra eszméletlen állapotba esett.

Temetés elől a fogházba.

A rendőrségen fogva tartott juhászbojtárt délben Mile Pál rendőrfogalmazó elé vezették, aki kihallgatta. A tettes beismert mindent, de vallomása nagyon sok enyhítő körülményt tartalmaz és egészen más világításba helyezi az egész véres esetet.

Ezt a szerencsétlen embert a balsors a legkülönbözőbb alakban, tragikus, humoros formában szakadatlanul üldözi. A rendőrségen Mile Pál rendőrfogalmazó előtt a következőket vallotta:

— Csütörtökön reggel meghalt a feleségem anyja és a temetés végett be kellett jönni Debrecenbe. A haláleset miatt Lesztván közjegyző urnál is volt egy kis dolgom, valami írást kellett volna tőle megkapnom. A közjegyző ur másnap reggelre ígérte az írást s én kénytelen-kelletlen a városban maradtam. Szegénysorsu ember vagyok, pénzem sem volt, hát beültem estefelé a Neumayer-féle koresmába. Nem akartam költeni, hát csak egy szódavizet rendeltem. A koresmárosné odajött hozzám és azt kérdezte, hogy ittam-e én már Bikszáci vizet, az nagyon jó szódával. Én elhittem, rendeltem is egy üveggel és megittam, de bizony nem volt az olyan jó és méregdrága ital. De azért eltanyáztam mellette 2 óráig. Ekkor a koresmát bezárták, nekem menni kellett. Utközben megpillantottam, hogy a Huszár koresma nyitva van, bementem oda, de szerencsétlenségemre, mert belegabalyodtam ott a vasutasokba.

— Bántalmazta-e kend őket?

— Dehogyan bántottam. Volt nekem elég bánatom, nem törődtem én velük. De hisz ha furkós botomat megpergettem volna, hát mindegyik ott marad. De én békés szándéku ember vagyok. Nem bántottam volna én senkit, ha engem nem bántanak. De engem ütöttek-verték, még az utcán is lefogott az a vasutas és én csak úgy menekülhettem, hogy szűrőmből kibujtam és az a részeg meg tovább püfölte a szűrt. Én közben egy szekérre kaptam fel, de még ebben sem volt szerencsém, mert a szekér véletlenül éppen a koresma felé vitt, hol a koresmáros megállította a lovakat és engem lerancigáltak a kocsiról. Ebben a szorongatott helyzetben szurtam le a két embert.

Ezzel végződött vallomása, melyet könnyező szemmel tett meg. A szerencsétlen ember végig azt hitte, hogy kétszeres gyilkossá lett s végtelen megörült, mikor felvilágosította a rendőrfogalmazó, hogy egyik áldozata sem halt még meg, sőt az egyik, Huszár koresmáros minden bizonnyal életben marad.

Dacára a nagyszámu enyhítő körülménynek, tekintettel, hogy gyilkossági kísérletről van szó, Demetert a rendőrség letartóztatta. Ma átkisérik az ügyészséghez.

Mint éjjel a kórházról értesülünk, Barna Sándor haldoklik.

Komlóssy Lajos

fűszer-, mag- és gazdasági cikkek raktára
Debreczen, Piac-Hatvan-utca sarok. Telefon 213.

Ajánl:

Rézgálic, Raffia, Juttafonalat

minőségét és olcsó árát illetőleg — verseny nélkül.

Rézgálic netto súlyban és 98—99% szavatolt minőségben.

Sokan a rézgálicot hordóval együtt adják, továbbá a szokásos 98% rézsulfát tartalmat nem nyújtják.

Fontos érdeke tehát a vevőnek, hogy úgy a minőség, mint a tiszta súly helyességéről az áru átvételekor meggyőződést szerezzen

Kiváló tisztelettel

Komlóssy Lajos,
Debreczen.

Hírek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi oszarnok... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ..

— **A villamos telep főgépésze.** A városi villamos telep főgépészi állását tegnapi ülésen töltötte be a városi tanács, amely 80 pályázó közül az állásra Pávay Gábort, Pávay Gyula polgári biztos nagy szakképzettségű bírót választotta meg. A szorgalmas képzett fiatalemberben kiváló munkakerőhöz jut a villamos telep.

— **Huszárok átvonulása Debrecenre.** E hó 17-én vasárnap 170 huszár fog Debrecenre átvonulni, akik egy napot városunkban fognak tölteni.

— **A Hortobágy veszedelme.** Megirtuk már, hogy a Hortobágyot ismét fenyegeti a sáskaveszedelem. Egy fővárosi hírlapíró megkérdezte a veszedelem nagyságáról a rovar-tani állomás igazgatóját és a következő választ kapta: — Sáska volt minden évben, egyszer több, máskor kevesebb. Az idén azonban szó sem lehet veszedelemről. A múlt évben háromszáznegyven sáskairtógéppel dolgoztak a Hortobágyon, hat hétig tartott a munka, de nem járt teljes eredménnyel. — Most tehát utóirtás lesz s ezért ment le Jablonowski igazgató Debrecenbe. Ismételjük, különösebb baj nincs, a hírek erősen tulzottak.

— **Kabaret szinpad a Bika szállodában.** A Kondor Ernő vezetése alatt álló kabaret szinpadon minden este szellemes és kacagató szinpadit tréfák és bohózatok kerülnek színre. Fellépnek; Gerő József komikus, Elsa s Capitain Schmith műlövők, Kálmán Erzs, Szilassy Juliska, Sugár Elza, Rózsabegyi Sárika, Boross Géza, Vámos Dezső, Szántó Jenő. Conferenciér: Kondor Ernő, a zongoránál Neubauer Mihály ül. A műsor hetenkint változik. Vasárnap délután fel 4 órakor előadás félhelyárral, teljes esti műsorral.

— **Hangverseny a zenedében.** A Debreceni Zenede felső osztályu növendékei haladásának bemutatása végett 1908. évi május hó 17-én, vasárnap a régi classicus zeneszerzők műveiből összeállított műsorral hangversenyt tart az alábbi műsorral. Bach J. S. 1685—1750 Sopran-Aria. Mozart W. A. 1756—1791. Es dur-vonónégyes. Menuetto. Előadják Nágel Zoltán hegedű, Vadon Géza hegedű, Pénzes Gyula mélyhegedű és Szenes János gordonka. Gaillard I. E. 1687—1749. Sonata F dur. Előadják Szenes János gordonka tanszak IV. o. és Brück Emil zongora tanszak közép tf. VI. o. Corelli A. 1653—1713. La Folia Leonard cadenziájával. Előadja Nágel Zoltán hegedű tanszak kiművelési tf. II. o., zongorán kíséri Kardos István zongora tanszak közép tf. VI. o. Beethoven L. 1770—1827. 57. mű. Sonata F. dur. Appassionata. Előadja Simonffy Lóna zongora tanszak kiművelési tf. II. o. Beethoven L. 1770—1827. 24. mű. Sonata F. dur. Allegro Előadják Kulcsár Gizella zongora tanszak kiművelési tf. I. o. és Nádasdi József hegedű tanszak közép tf. VI. o. Locatelli, P. Di Bergamo 1698—1764. Sonata F. moll. Molto Largo. Lento. Allegro feroce. Aria. Előadja Vadon Géza hegedű tanszak kiművelési tf. II. o., zongorán kíséri Kardos István zongora tanszak közép tf. VI. o. Euripides 481—402. Kr. előtt. Alkestisből drámai jelenet. Előadja Deutsch Zelma szavalati tanfolyam. Bruni A. B. 1759—1823. Trio III. F. dur. Allegro maestoso. Előadják Nádasdi József hegedű tanszak közép tf. VI. o., Neubauer Jolán hegedű tanszak kiművelési tf. I. o. és Hajdu István gordonka tanszak kiművelési tf. I. o. Mozart W. A. 1756—1791. Sonta és fuga. D.

dur. Allegro con spirito. Fuga. Két zongorán előadják Konrád Irma és Bacsó Erzsébet zongora tanszak közép tf. V. o.

— **A berkocsisok deputációja a polgármesternél.** A berkocsis ipartársulat tegnap délelőtt Bacsó Dezső dr. ügyész vezetése alatt küldött tisztelegget a Kovács József polgármesternél, akit arra kértek, hogy a berkocsi szabályrendelet megalkotásánál méltányosan járjon el a tanács a berkocsisokkal szemben. A polgármester a tiszteleggetet biztosította jóindulatáról.

— **Kondor Ernő kérelme.** Kondor Ernő, a ma megnyíló kitűnő kabaré-színház igazgatója azzal a kérelemmel fordult a városhoz, hogy mialatt kitűnően szervezett társulatával Debrecenben működik, a tanács orfeumnak, vagy más hasonló nyári mulatóknak ne adjon játszási engedélyt, mivel ő elsődrendű társulatát nagy anyagi áldozattal tartja fent. A tanács — az igazgató indokait méltányolva — helyt adott a kérelemnek.

— **A motor tréfája.** Kellemetlen helyzetbe jutottak azok az utasok, kik tegnap reggel Nádudvarról—Kabára a motoros kocsin utaztak. Félúton ugyanis a motor minden további ok nélkül megtagadta az engedelmességet, nem akart tovább menni. Az utasok kénytelenek voltak gyalog folytatni utjukat.

— **A debreceni pénzügyi tisztviselők** kuglizó egyesülete folyó hó 23-án, szombaton délután 5 órakor tartja meg rendes tavaszi közgyűlést, melyre a tagokat ez uton is tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Ujabb idegen munkáscsapat.** Tegnap éjszaka újabb kőműves csapat érkezett Budapestről az építőiparosok országos szövetségének ottani központjától. A munkások számszerint ötvenegyen a népkönyha Bethlen-utcai helyiségében kaptak elszállásolást s reggel már egytől egyig munkába állottak. A munkáscsapat legnagyobb része a villamos telep folyó építkezéseknél dolgozik. Ez ideig még egyetlenegy sem sikerült a sztrájkolóknak vissza tartani a munkától. Az érkező körűl sem történt semmi féle rendzavarás.

— **Véres verekedés.** A vályogvetőben tegnap véres verekedés történt. Szabó János és Lesi Sándor munkások összeszólalkoztak és a veszekedés hevében Lesi Sándor felkapott egy kapát és azzal úgy fejbe vágta társát, hogy menten előtört a vér. A leütött embert a kórházban ápolják.

— **Tolvaj iskolás fiúk.** Soós István Lorántfi-utca 46. szám alatt lakó hentesmester, tegnap a Bika-szálloda előtt hagyta a biciklijét, melyet ismeretlen tettesek távollétében elloptak. A rendőrség nyomozást indított a tettesek után, kiket két kis, alig 12 éves iskolás fiu személyében ki is derített. A kis fiukat nem büntethetik meg, hanem valószínűleg javító intézetbe fogják őket küldeni.

— **Helyreigazítás.** Tegnapi számunkban megirtuk, hogy az „Egyetértés” dalkör e hó 16-án színelőadást rendez. Mint értesülünk, az „Egyetértés” színi előadást nem tart s így a színháztól diszleteket nem kért.

— **Elveszett a Petőfi-téren egy kulcs-tartón 7 kis kulcs. A megtaláló szíveskedjék a bűnügyi osztályra beszállítani.**

— **A nagyerdői gőzfürdő** hétfőn átalakítási munkálatok miatt zárva lesz.

— **Bluz-selymeket** rendkívül olcsón árúsít, amíg a készlet tart az Ott Károly ut. cög. Kossuth-utca városháza alatt.

— **Rendőri hírek.** Bereczky József Faragó-utca 1. szám alatti lakostól ismeretlen tettes fehérneműket lopott el mintegy husz korona értékben. — Ficsa Anna Csapó-utca 19. szám alatt lakó eselédleány feljelentette Gábor Zsófia eseléd-társnőjét, aki összeverekedett vele. Ez még csak kisebb baj lett volna, de aztán a temperantumos leány a veszekedés hevében úgy beleharapott ellenfele karjába, hogy az hetekig viselni fogja a harapás helyét. A harapós leány ellen könnyű testi sértés miatt folyik az eljárás.

— **Gróf Szápáry hamis váltója.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A fővárosi főkapitányság központi ügyeletén megjelent Hegyi Jenő, gróf Szápáry László magántitkára és elmondta, hogy Rottenberg bécsi bankár értesítette őket, hogy báró P., aki jelenleg Bécsben lakik, egyébként Sopronban szokott tartózkodni, egy 6000 koronás váltót akart leszámoltatni, melynek elfogadója gróf Szápáry László. A gróf kijelenti, hogy váltót még sohasem irt alá, eszerint ez a váltó hamisítvány és kéri a váltó lefoglalását. — Miután Rottenber bécsilakos, a báró, aki a váltót értékesíteni akarta, is az és a kíséret Bécsben történt, a budapesti rendőrség ez ügyben el nem járhatott.

— **A színházi oukrászda betörője.** Annak idején irtunk arról, hogy egy fiatal vakmerő fiu, Kerekes Lajos feltörtént a színházi oukrászdat. E bűnéért állott tegnap a debreceni törvényszék előtt, mely jogerősen egy havi fogházra ítélte.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősök, kik felejtethetetlen jó emlékű nagybátyánk: Polgári Sándor halálán mély fájdalommal némi enyhíteték — fogadják részvétőként ez uton is hála köszönetünket. A gyászoló család.

— **Tegnapi halottak.** A tegnapi nap folyamán az anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: özv. Kovács Istváné ref. 75 éves, Pénzes Lajos ref. 16 éves, Király Márton ref. 46 éves, Forgács Eszter ref. 62 éves, Pálfi Sándor ref. 1 hónapos.

Finom sollingeni zsebkések, ollók, borotvák, borotváló készületek és uti kellékek a legolcsóbban Mentze Henrik áruházában kaphatók, Kossuth-utca 4. szám.

A dánosi bűnpör tárgyalása.

A befejezés felé.

— május 16.

Rónay Kamill elnök délelőtt tíz órakor nyitja meg a tárgyalást. A védők sorra megteszik indítványukat az esküdtekhez intézendő kérdéseket illetőleg. A dánosi és gyóni rablógylkosság elkövetésével vádolt cigányok védői főleg arra helyeznek súlyt, hogy az esküdteknek fölfeendő főkérdés rablással párosult szándékos emberölésre is vonatkozzék a gyilkosság mellett, amelyet az ügyész indítványozott.

A Btkv. 349. paragrafusa ugyanis kimondja, hogy a rablással együtt szándékos emberölés követtett el, akkor az egy eredménynek tekintendő és életfogytig tartó fegyház a büntetése. Gyilkosságról nem lehet szó, mert az előre megfontolt szándék nem forog fenn. A védők előterjesztéseire az ügyész válaszol.

Hosszas fejtegetés után kijelenti, hogy hozzájárul ahhoz, ha a bíróság a védők intencióinak megfelelően az 6 kérdései mellett az enyhébb fokú bűnösséget célzó kérdéseket is fölteszi. Az elnök hivatkozással arra, hogy a kérdések megszüvegezése több napot vesz igénybe, a tárgyalás folytatását keddig elhalasztja.

Mint hogy azonban a büntető perrendtartás értelmében az esküdszöki tárgyalást egy nappal hosszabb időre elnapolni nem lehet, addig, amíg a bíróság a kérdések megszüvegezésével elkészül, minden nap megnyitja az ülést és annak megállapítása után, hogy a bíróság és a felek megjelentek, a formális tárgyalást ismét berekeszti.

Lesz-e akasztás?

Tuta védője, Baumfeld Lajos dr. biztosra veszi, hogy akasztás nem lesz. Itt — ugymond — nem lehet másról szó, mint emberölésről, amely rablással párosult. Gyilkosságról nem lehet szó, hiszen az előre megfontoltság bizonyítva sincs.

De hiszen a vallották, hogy előre megbeszéltek a szörnyű tettet még az utó Dános felé.

— Igen ám, csak hogy az a vallomás a Róza vallomásával szemben elgyöngül, Róza pedig egy szóval sem vallotta az előre megfontoltságot.

Balog Tuta nem fél

Tegnap, amikor az orvoszakértők Balog Tuta életkorát megállapították s a nevezetes ferfiat a börtönőr a fogházba kísérte. Balog Tuta e szavakkal fordult a börtönőrhez: No, szeretném én ázst a ketelet látni, amelyikre engem felakasztanak.

Amire megszólalt a mellette lépkező Vrana: Né nágyon vágyakozs utáná, bibas.

Távirat és telefon.

A képviselőház üléséhez.

Budapest, május 15. A képviselőház Mezőfi Vilmos pedig nem a költségvetést. — Délután Mezőfi határozati javaslatot nyújt be, kérve, hogy a kormány szabályozza a gyülekezési jogot. Ezután Kmety beszél a javaslat ellen, de a költségvetést, a belügy-miniszter iránti bizalomból — elfogadja. Lukács László és Pop Cs. István személyes ügyekben szólaltak fel.

Törökország háborus előkészületei.

Konstantinápoly, május 15. Miután még mindig hamis hírek vannak forgalomban arról, hogy Törökország az orosz határon háborus előkészületeket tesz, illetékes katonai helyen történt információk alapján megállapítható, hogy e hírek teljesen alaptalanok, sőt ellenkezőleg, a perzsa határon uralkodó ismeretes állapotok és a vani legutóbbi események következtében az orosz határról egy hadosztályt vontak el, amely részint a perzsa határhoz, részint Vanba és környékére osztott be. A perzsa határ körül jelenleg két hadosztály áll két csoportban és pedig az egyik csoport Fazil basa hadosztálytábornok vezérlete alatt 17 nizam-zászlóaljából áll és Pasova mellett állomásozik. A 16. nizam-zászlóaljából álló másik csoport Mahmud basa hadosztálytábornok vezérlete alatt Vannál táborozik. Ezekon kívül ez utóbbi csoporthoz két zászlóalj és egy ütög tartozik Javer bey ezredes parancsnoksága alatt, mely előretolt állásban Tergivar és Mergivar mellett áll.

Fiu gyilkos százados.

Berlin, május 15. Bauernek 25 éves hadnagy fia a napokban dacára atyja tilalmának házasságot kötött egy színésznővel. Az atya efeletti haragjában ma a fiatal párlakásán, az asszony jelenlétében 2 lövéssel agyonlötötte a fiát.

Csarnok.

Bosnyákország sárkánya.

A „Debreczen“ eredeti regénye.

Irta: Tomic Eugén. 30

A zvoniki várban, mely a Mlajtjevac-hegy meredekén épült, Vidaics Ali pasa az ur és feje egyszersmind a zvoniki pasalíknak. Mint a bérci sas a maga megközelíthetetlen fészékén, úgy székelt Ali pasa az erdőben.

A kétszeres fal megóvta ellenséges támadás ellen. A vár lőrőseiből ősi ágyuk bámultak a világba és a várfalak között nagyszámu fegyveres állott Ali pasa zsoldjában.

Itt lakott több hónap óta már Mejra, Rusztem bég leánya, most már Ali pasa felesége. Mint a gályarab, ki oda van láncolva az evezőpadhoz és reményét földadta a netáni szabadulásra és láncától való megváltásra, úgy élte le napjait Mejra is új lakóhelyén. Minden nap ugyanazt a bánatot hozta számára, mely attól a boldogtalan peretől kezdődött, midőn Huszszsein bég elvesztette őt a páros viadalban.

Még most is ő volt az ifju asszony egyetlen vágya, elnyomott szive egyetlen szerelme. De e vágy és e szerelem megkeserítette fiatalágát és ott rágódott élete gyökerén. Az ifju szenvedő szeme majd mindig nedves könnytől, arca beesett, ajakát szinte felsütötte a belső tűz, a szenvedés lángja. Ura, Ali pasa, napról-napra látta fiatal felesége gyötrelmét, tudta a baj okát, de nem volt rá lelke, hogy megvigasztalja. Először azt gondolta: fiatal a boldogtalan, majd csak feledéssel. Hanem hogy látta, mint növekszik a bu az idővel, elvesztette minden reményét, hogy valaha megnyerje Mejra szivét.

Ez a tudat boldogtalaná tette az ifju pasát is. Mogorván, lehajtott fővel bolyongott a vér terén, seholsen találva vigaszt, megelégedést, méltóságát oda, csak hogy a szép asszony egy megelégedett mosolyát lássa, vagy a vonzalom leggyengébb jelét is nyerje jutalmul.

Egy hó előtt, hogy felesége kedvét keresse, Zvonikba hozatta Jurkát, Mejra volt játszópajtását. Mejra megörült az egyszerű falusi lány jövetelén, mert most már volt valakije, akinek panaszkodhatott legalább. Ha kettesben voltak, nem is volt köztük soha

másról szó, mint Huszszseinről és az ő szerencsétlen szerelméről.

Ali pasa örült, hogy valamivel kereshette Mejra kedvét, de viszont tudta, hogy ezzel még nem gyógyította meg az asszony bánatos szivét, sem a maga részére nem nyert vele egy leheletnyi vonzalmat.

Mejra, mint rendesen, szobája ablakánál ül. Az ablak nyitva volt, hogy a nap melege és az édes tavaszi szellő behasson a rostélyon, mely kívülről elzárta az ablakot.

— De szép világ van odakünn, — szólott az ifju asszony. Még pár nap és az egész természet újra éled.

— Majd megkönnyebbül tőle a te szived is asszonyom. Majd elhozza a kedved a tavasz.

— Soha. Jurka, soha. Nélküle nincs öröm e földön. Csak bár látha-nám egyszer.

— Miatta ne aggódj. Már bizonyosan rég egészséges azóta. A látásától meg mi hasznod volna. Annál nehezebben esnék neked, meg neki is.

— Azt hiszem, meggyógyulnék, ha láthatnám, abban a pereben. A szivem mondja, hogy akkor lennék a legboldogabb.

(Folyt. köv.)

Kiadja: a „Debreczen“ Hirlapkiadó Vállalat Részvénytársaság.

Tavaszi női újdonságok!

Szines és mintázott kosztüm- és divatkelmékből gyönyörű választékot tartunk. Angol és francia Bluzszövetek a legújabb kivitelekben. Divat bluzselymek a legelőkelőbb forrásokból. Fekete és színes divatnapernyők.

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat- és szőnyeg-áruházában.

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk. 1470

Szent László (Püspök) hévviz-gyógyfürdő

Nagyvárad mellett, Kernáts János fürdőbérlo kezelése alatt.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól fél, kocsin 3/4 órai távban. Május augusztus hónapokban naponta 12, vasárnap és ünnepnapokon 16 vonat közlekedik Nagyváraddal. A vasuti állomás a fürdőtelepen van.

Az európai híri 41°C. meleg, természetes hévviz, javalva van az izületek és izmok csuzos bántalmainál, idült s különös zavas izületi loboknál, csonttörések és különösen visszamaradt vastagodásoknál, köszvényel és annak különböző alakjainál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischiasnál) különböző bőrbajoknál, végre női bajoknál; belsőleg: heveny és idült gyomorbántalmak, májbajok, vesekövek esetében. Állandó fürdő orvos: dr. Nagy Ignác.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 1 kor. 20 fill. és 6 kor. között váltakozik. Gyógyterem (Kursalon) hirlapokkal, zongora, könyvtár és tekeasztal. Terraszok szép kiállítással. Éttermek, cukrászda, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő éserdőben. Az erdőben jó tekepálya és Lawn-Tennis.

Öt tükörfürdőn és három kádfürdőn kívül mórfürdők is vannak rendszeresítve. Fürdők 40 fillértől 1 kor. 20 fillérig. Elsőrendű kütinő zenekar. Telefon összekötetés Nagyváraddal. Villany-világítás. A legszebb kirándulás és szórakozási hely. Konyha és vendéglő a bérlo saját vezetése mellett. Prospektust kívánatra küld a

fürdőkezelőség.

GLEICHENBERG klimatikus GYÓGYHELY.

(STEIERORSZÁG.)

Nyári évad: Május 15-től okt. 1-ig. — Félalpin jellegű kedvezőbb klimatikus viszonyok.

Gyógyjavallatok: Légzőszervek (hurut, asthma, emphysema), szivizom betegségei, idegbajok, rekonvalescencia. — **Gyógyszerek:** Inhalációs és pneumotherapia, szén-savas fürdők, hidegvízgyógyintézet, gyógy-gymnastika, napfürdők stb.

Gyógyforrások: Konstantin, Emma-forrás Johannis-kut, Klausenforrás.

— Gazdagon illusztrált prospektusokat küld, lakás- és kocsikról gondoskodik — a FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Császárfürdő Budapest.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák-, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos vízfürdők. Ivó-kúra. 20 kényelmes lakosztály. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld

1322

Az Igazgatóság.

Csíkos- és Bordűrös
Bluzselymek,
Tussor és Shanghai
Nyersselymek
 gyönyörű szép színeken kaphatók
Bosznay J. és Tsa
 divatáruházában
 Debreczen, Kossuth-utca 5. szám.

394—1908. P.

Hirdetés.

A presbyterium közhitre teszi, hogy a választók névjegyzéke az E. T. I. t.-cz. 19. §-a értelmében az egyházi számvivői hivatalban ez évi május 15-től 25-én esti 5 óráig közszemlére kitétetik, hol ezt bárki megtekintheti és ellene ez idő alatt írásban felszólamlást adhat be az egyházi számvevőnél, a felszólamlására hozandó határozat ellen pedig június hó 5 től 20-áig az espereshez felebezzéssel élhet.

Debreczen a reform. egyház presbiteriumának 1908. évi március hó 14-ik napján tartott gyűléséből.

BUZIÁSI PHÖNIX
ÁSVÁNYVIZ

Vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul.

[[Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes szénsavdus.

✿ **RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.** ✿

Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.

Ivógyógymódrá használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség: Muschong buziasí gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

HIRDESSÜNK DEBRECZEN
 című politikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

Uj üzlet! SZÉPE LAJOS Uj üzlet!

női divat, vászon, fehérnemű és rövidáru üzlete

Debreczen, Kossuth-utca 6. szám.

Ajánlja legujabb kivitelben a

Tavaszi ujdonságait:

Francia és Angol női divatkelmékben, Angol Blouse és Tennis szövetekben, Divat-zephyrek elismert legjobb minőségben, Himzett Schweitzi és mintás selyem Batiztok, Cosmanosi kartonok és valódi Francia Delainekeket remek választékban.

Uri és női fehérneműek

Chiffonok, vásznak, fehér és színes damaszt asztalterítékek minden árban. Szövet- és csipkefüggönyök, ágyterítők. Színes és fekete napernyők nagy választékban.

A híres Liliom-vászon gyári raktára.

Elegáns facon!
 Heti gyártás 1300 pár.

Kitűnő hírnevünket szolid alapelveinknek köszönhetjük.

Legnagyobb választék!
 1500 munkás és hivatalnok.

CIPŐÁRUINKAT

Honl ipar. Kivonat árjegyzékünk egyes cikkeiből. Honl ipar.

Férfi cugos cipő, erős bőrből	frt. 3.30	Női félcipő, erős bőrből, mindennapi használatra	frt. 2.80
Férfi fűzős cipő, kitűnő Box-bőrből	„ 4.50	Női fűzős félcipő, fekete Chevracauxból, nagyon elegáns	„ 3.50
Férfi fűzős cipő, valódi Box-Calf-ből, kedvelt sétánycipő.	„ 5.75	Női fűzős cipő, fekete Box-bőrből, igen szolid kidolgozásu	„ 4.—
Férfi fűzős cipő, legfinomabb Chevracauxból, igen könnyű, Goodyear varrott	„ 6.—	Női fűzős cipő, I-a Box-Calf-ből, nagyon elegáns, Goodyear varrott	„ 5.50
Férfi fűzős félcipő, finom Chevracauxból, Goodyear varrott, elegáns kivitelű	„ 5.60	Női gombos cipő, legfin. Chevracauxból, Goodyear varrott, elegáns facon	„ 6.—
Férfi gombos cipő, I-a Chevracauxból, nagyon elegáns, Goodyear varrott	„ 7.—	Női félcipő, legjobb amerikai, sötétbarna Chevracauxból, Goodyear varrott, legfinomabb kivitelű	„ 5.50
Férfi hegymászó cipő, legjobb Box-Calfból, American Style	„ 7.50		

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben. Kizárólag magyar gyártmány.

„TURUL” cipőgyár r.-t. debreceni főraktára Piac-u 48.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fillér.
 Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.
 Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

Egy csinos leány ösmeretségét keresem. „Jázmín” jeligére kérek leveleket a kiadóba.

Egy olyan özvegy asszonykát keresek, keresek, ki egy csinos, fiatal ember diskrét barátságát óhajtja. Leveleket kérek „Páris éjjele” jeligére a kiadóba.

Fürdőre utazom, keresek egy szép fiatal utitársnőt, ki vagy 2 hónapra eljöhetne velem. 26 éves bankhivatalnok vagyok Pestről, bármilyen nagy igényeket teljesítek, leveleket és lehetőleg fényképeket kérek „Karlsbad” jeligére a kiadóba.

Modern hölgyek vagy özvegyek, kik unatkoznak és óhajtának egy fess uri ember diskrét barátságát irjanak „Hajnalhasadás” jeligére a kiadóba.

Nősülni óhajtok. 30 éves gazdag földbirtokos vagyok, hozomány nem kell, csak-hogy szép leány legyen! Leveleket fényképpel együtt kérek a kiadóhivatalba „Leányok” jeligére.

Melyik jószívű intelligens fiatal ember segítene ki egy szép leányt 40 koronával? Olyan óhajtok, aki nagy fürdőre elvinne vagy további szórakoztatásra hajlandó. Leveleket kérek mielőbb a kiadóhivatalba „Örök hűség” jeligére.

Ajánlat.

Hatvan-utcai kert II. járás 5. szám alatt eladó egy új épület teljes felszereléssel értekezni lehet a kiadóba.

E hó végére állást keres egy szép írásu fiatal ember. Szíves megkeresést levél által kér a kiadóba „Komoly ember” jeligére.

Másolásokat elvállal szép írásu fiatal-ember. Cím a kiadóba.

Hegedű tanítást elvállal egy végzett hegedűs, kezdő tanítványokat is igen jutányos áron tanít, szíves fölkeresést levél által kérek „Varázskeringő” jeligére a kiadóba.

Modern interziás hálószoba berendezések igen szép toalettével fényezve és mattban eladók Kovács Gyula műasztalosnál Darabos-u. 17.

Desifn a legjobb szer a lábizzadás ellen.

Magánvállalathoz egy szépírásu fiatal ember, aki a könyvelésben teljesen jártas, ajánlkozik. Szíves megkeresést a kiadóhivatal továbbít „Szépírásu” jeligére.

Koffergyáramat Hatvan-utca 5. sz. alá (Bignió-ház, nagytemplom mellett) helyeztem át. Markbreit, bőröndös. Kész kofferekben nagy választék. Javítások elfogadtatnak.

Hegedű tanárt ajánlok, aki magántanítványokat fogad igen jutányos áron. Leveleket kérek „Hegedű tanár” jeligére a kiadóba.

Kopf Emil Egerháti gőzfűrész és parkettgyár ajánlja 1-2 gőzölt bükkfa parketta gyártmányait azonnali szállításra. Kopf Emil Egerhát Szilágymegeye.

Igen szép modern tölgyfa hálószoba és mahagóni pulitíros könyvszekrény jutányosan eladó, műbutorasztalos szövetkezetnél Péterfia-utca 1.

Igen jó házikoszt kapható bentékezésre és kihordásra Verbőcei-utca 14.

Villanycsengőt készít és javít Krausz Kálmán, Hatvan-utca 2. sz.

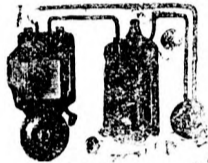
Hatvan-utczal 1-ső járás 8. számú kert bérbeadó lakással és az ideai természettel. — Bővebbet Bosznay J. és Társa cégnél. (1529.)

Fiatall nő vidékre házvezetőnői állást keres. Leveleket kér „Fiatall nő” jeligére a kiadóba.

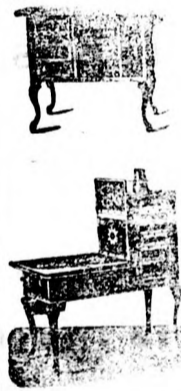
Sestakertben nyaraló olesón kiadó. Cím a kiadóban.

Eladó ház a Csapó-utczán. Értekezhetni felől dr. Márton Kálmán ügyvéd urnál Piac-utca 44.

Villany világitást,

telefonok, villamoscsengők berendezését, javítását és évi jókarban tartását, legjobb anyaggal, szolid árértékű eszközökkel FÖLDVÁRI L. Debreceni Első Elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat. Kossuth-utca 1. sz. Telefon 168.

Takarék tüzhelyek,

főzőedények, eperjesi cserépkályhák, Perenspora fecskendők jutányos áron kaphatók

Kovács Gyula

vasüzletében a „BIKA”-szálloda mellett.

Kereslet.

A téglási (Hajdu megye) menházvezetőnői állásra pályázat hirdetik. Tanítási idő május hó 1-től október 1-ig. Javadalma 200 korona, lakás egész évre. Kérvények május 16 ig Ablonczy László elnökhöz küldendők. Állás azonnal elfoglatandó!

Mindenes cseléd kerestetik abbáziai magyar orvos-családnál. Tisztességes fiatal leány ajánlkozzék dr. Glück József orvoshoz, Abbazia, Villa Dalibor cimen.

Lakást teljes ellátással keresek özvegy urasszonynál. Szíves leveleket kérek küldeni „Amor” jeligére a kiadóba.

14—16 éves
 kifizető fiúk havi fizetéssel felvétetnek a kiadóhivatalban:
 Arany János-utca 2-ik szám,
 (Hungária kávéház).

DEUTSCHNÁL MINDENKOR FRISS

turó és vaj

kapható Piac-utca 38., Hatvan-utca 9.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettetnek.

Szakcszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Villagítótetek, csillárok és szerelvények dus váiasztóka.

Telefon szám: 568.

1063

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, KISTEMPLOMBAZÁR.

Szőnyegek, Fügönyök,
 Ágy- és asztalterítők,
 Butorszövetek, Viaszos vászon,
 Linoleum

Óriási raktára

A Varga-u. 8. sz. ház s ennek Ondódi és Ujföldje

eladók,

akár együttesen, akár külön. Felvilágosítást ad dr. Tervej Tamás ügyvéd, Piac-utca 73. sz.

Gyár-

telepnek

vagy ipari vállalatnak alkalmas helyen, a lóvasut mentén 1100 □-81 jókarban tartott

vénkert szőlőskert

egészben vagy részben eladó. — Czim a kiadóban.